

Uchwała Nr XLVI/372/10
Rady Gminy Zielona Góra
z dnia 20 sierpnia 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Nowy Kisielin na lata 2010-2017

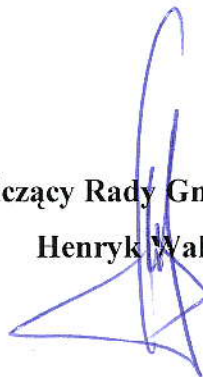
Na podstawie art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), w związku z § 10 ust 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 r. Nr 38 poz. 220, z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Nowy Kisielin na lata 2010-2017, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zielona Góra.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega wywieszeniu na tablicy informacyjnej Urzędu Gminy Zielona Góra oraz tablicach ogłoszeń w sołectwach.

Przewodniczący Rady Gminy Zielona Góra
Henryk Walczak

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
2.1. Położenie i terytorium Gminy Zielona Góra	4
2.2. Położenie i terytorium miejscowości Nowy Kisielin	5
2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości	7
2.4. Historia miejscowości	8
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI I..	9
3.1. Zasoby przyrodnicze	9
3.2. Infrastruktura społeczna	10
3.3. Gospodarka i rolnictwo	11
3.4. Dziedzictwo kulturowe	12
3.5. Kapitał ludzki	14
3.6. Infrastruktura techniczna	15
4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	15
5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W LATACH 2010-2017	17
5.1. Działania inwestycyjne	17
5.2. Inicjatywy oddolne	18
5.3. Szczegółowy opis zadania priorytetowego	19
6. ZAKOŃCZENIE	21
7. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	22

Plan Odnowy Miejscowości Nowy Kisielin na lata 2010-2017

PRZEWODNICZĄCY
RADY Gminy
Zielona Góra
Henryk Walczak

1. WSTĘP

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości Nowy Kisielin wytycza główne kierunki strategii rozwoju miejscowości w perspektywie czasowej 2010-2017. Plan Odnowy Miejscowości (POM) obejmuje swoim działaniem szereg dziedzin życia mieszkańców, w tym politykę gospodarczą, kulturalną oraz rozwój społeczny miejscowości.

POM określa nie tylko ogólne cele i kierunki działań, lecz konkretne zadania, terminy ich realizacji oraz planowane sposoby finansowania. Zadania uwzględnione w niniejszym Planie wynikają z konkretnych problemów społecznych mieszkańców wsi Nowy Kisielin. Na potrzeby niniejszego opracowania zostały one spisane i usystematyzowane.

Niniejszy Plan jest zatem uszczegółowieniem konkretnych oczekiwań mieszkańców ich głównych potrzeb, których realizacja przyczyni się do rozwoju miejscowości Nowy Kisielin.

W rozdziale 2 przedstawiono zatem charakterystykę Gminy Zielona oraz wsi Nowy Kisielin. Opisano terytorium miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki położenia, struktury ludności, infrastruktury technicznej, rolnictwa oraz mieszkalnictwa i historii.

Rozdział 3 to inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości. Rozdział ten zawiera informacje o zasobach przyrodniczych, dziedzictwie kulturowym oraz zasobach ludzkich miejscowości.

Rozdział 4 prezentuje ocenę mocnych i słabych stron miejscowości.

W rozdziale 5 przedstawione zostały inwestycje planowane do realizacji w latach 2010-2017. W rozdziale tym precyzyjnie określono przedsięwzięcia służące odnowie miejscowości Nowy Kisielin, podając ich cel, harmonogram oraz koszty realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem zadania priorytetowego.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1. Położenie i terytorium Gminy Zielona Góra

Gmina wiejska Zielona Góra położona jest w centralnej części województwa lubuskiego. Zajmuje powierzchnię 220,45 km². Od północy, wschodu i południa otacza 118-tysięczne miasto Zieloną Górę – stanowiące powiat grodzki, będące jedną z 2 stolic województwa, siedzibą powiatu ziemskiego i władz Gminy wiejskiej Zielona Góra. Gmina ta graniczy też z 7 gminami wiejskimi i miejsko-wiejskimi: Gminą Sulcechów od północy (częściowo poprzez Odrę), Gminą Zabór od wschodu, z Gminami: Nowa Sól, Kozuchów i Nowogród Bobrzański od południa, Świdnica i Czerwieńsk od zachodu.

Granice gminy nie posiadają charakteru naturalnego z wyjątkiem północnej części, gdzie na długości ok. 4km granica przebiega po linii Odry i części południowej, gdzie granica przebiega na długości ok. 5km po linii Czarnej Strugi.

Siedzibą władz gminy jest miasto Zielona Góra.

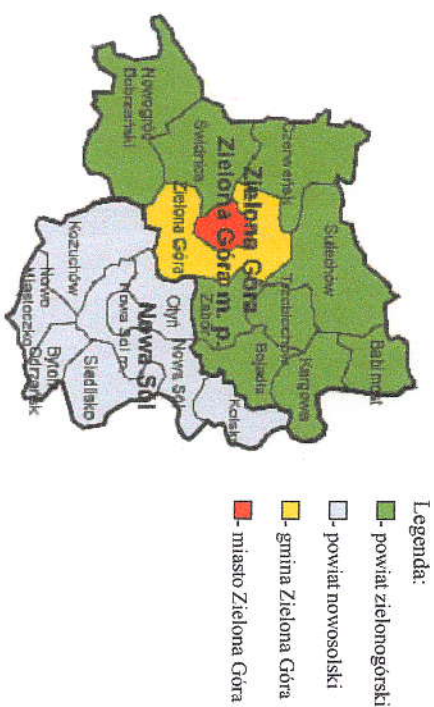
Gmina Zielona Góra położona jest w obrębie podprowincej Pojezierze Południowo-Bałtyckie, która z kolei obejmuje makroregiony: Pradolinę Warszawsko - Berlińska i Wzniesienia Zielonogórskie. Makroregiony te dzielą się na następujące jednostki morfogenetyczne obejmujące swoim zasięgiem następujące miejscowości:

- Pradolina Warszawsko-Berlińska (Krępa, Zawada, Jany), w której wydzielono dwie formy genetyczne: terasę zalewową i terasę nadzalewową,
- Wał Zielonogórski (Stary i Nowy Kisielin, Racula, Drzonków, Ochla, Lugowo),
- Wysoczyzna Zielonogórska (Przyłep, Łężyca) z wydzielonymi dwiema subjednostkami: Nlecką Płotowską i Terasą Kemową,
- Pradolina Barycko-Głogowska (Jeleniów, Jarogniewice, Barcikowice, Zatonie, Kiepin) z wydzielonymi trzema jednostkami genetycznymi: terasą zalewową, terasą nadzalewową, terasą wysoką.

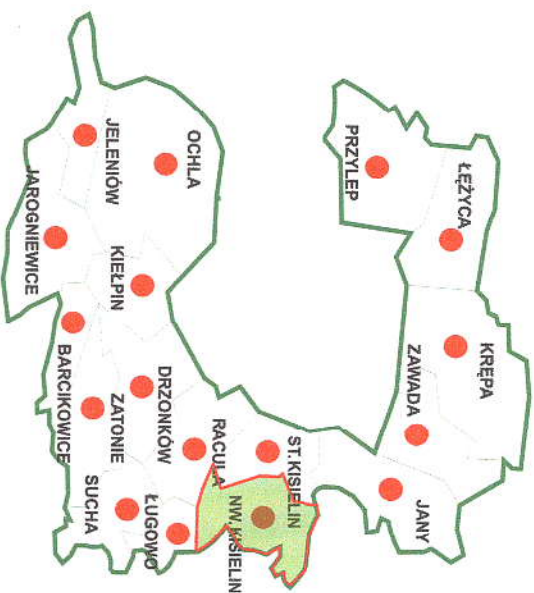
Obszar ten stanowi formę nieregularną, składająca się z szeregu zwojów i kotlinowatych rozszerzeń o bardzo różnicowanej rzeźbie terenu. W znacznej części Gmina porośnięta jest lasami, dzięki czemu istnieją tu doskonałe warunki dla zbierania owoców leśnych. Obszary bezleśne stanowią pradoliny i doliny rzek: Odry, Ślaskiej Ochli, Zimnego Potoku oraz pola uprawne.

Granice Gminy Zielona Góra, jej sąsiedztwo i podział administracyjny przedstawiają kolejno rysunki 1 i 2.

Gmina Zielona Góra graniczy od południa z gminami Nowogród Bobrzański i Kozuchów, od zachodu z gminami Świdnica i Czerwieńsk oraz miastem Zielona Góra, od północy z gminą Sulcechów i od wschodu z gminami Otyń i Zabór. Gminę oraz jej sąsiedztwo przedstawia rysunek 1.

Rys. 1. Gmina Zielona Góra i jej sąsiedztwo (Opracowanie własne na podstawie mapy ze strony internetowej województwa lubuskiego: www.lubuskie.pl)

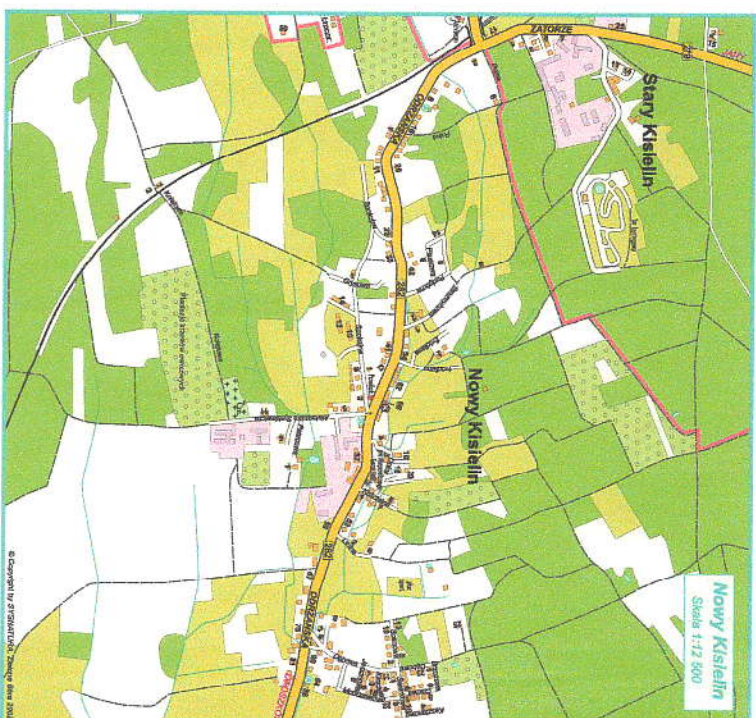

Rys. 2. Podział administracyjny Gminy Zielona Góra (Opracowanie własne)

2.2. Położenie i terytorium miejscowości Nowy Kisielin

Miejscowość Nowy Kisielin położona jest we wschodniej części Gminy Zielona Góra. Graniczy ze Starym Kisielinem, Raculą, Ługowem w Gminie Zielona Góra oraz Droszkowem i Przytokiem w Gminie Zabóř.

Zajmuje powierzchnię 1278,71 ha, którą zamieszkuje 1161 osób.¹ Położenie miejscowości Nowy Kisielin przedstawia rys. 2, natomiast na rys. 3 zamieszczono plan Nowego Kisielina a liczbę ludności w latach poprzednich obrazuje tabela 1, z której niej wynika, że liczba ta systematycznie wzrasta.

Rys. 3. Plan miejscowości Nowy Kisielin

Tab. 1. Ludność Nowego Kisielina w latach 2005-2009

(Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy Zielona Góra)

Lata	2005	2006	2007	2008	2009
Wies					(31.12.2009 r.)
Nowy Kisielin	1.115	1.115	1.140	1.145	1.161

¹ Dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy Zielona Góra, stan na 31.12.2009.

Miejscowość Nowy Kisielin zamieszkuje ludność stosunkowo młoda. W dużej części jest to ludność, której źródłem utrzymania jest przede wszystkim praca w Zielonej Górze, stąd często miejscowości należące do Gminy nazywane są „sypialnią Zielonej Góry”. Miejscowość położona jest w odległości około 7 km od centrum Zielonej Góry, w związku z czym charakteryzuje się dobrym dostępem do wszelkich instytucji, banków, szerokiej oferty kulturalnej, społeczno-gospodarczej i edukacyjnej. Wszystkie te atuty miejscowości w połączeniu z położeniem przyrodniczo geograficznym czynią z Nowego Kisielina miejsce doskonałe do zamieszkania dla osób ceniących rozwój w połączeniu z bliskim kontaktem z naturą.

Na dodanie saldo migracji ludności Nowego Kisielina i na jego tendencje wzrostową mają wpływ m. in. następujące czynniki:

- dobre połączenia komunikacyjne z miastem,
- coraz wyższy standard życia w miejscowości,
- wyczerpanie się przestrzeni urbanistycznej w granicach miasta,
- wzrost zamożności wyrażający się pewnym rodzajem mody na zamieszkiwanie poza miastem,
- atrakcyjność przyrodnicza terenów wokół miejscowości.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania demograficzne oraz możliwości rozwoju miejscowości, można przyjąć, że liczba ludności w niedługim okresie może przekroczyć 1,500. Na dodanie saldo migracji i duże zainteresowanie miejscowością, na również jej dobre skomunikowanie z głównymi arteriami kraju - drogami krajowymi nr 3, 32 oraz planowaną trasą szybkiego ruchu S3, która w bardzo dogodny sposób umożliwi połączenie miejscowości z autostradami A2 i A4, przemieszczającymi Polskę z zachodu na wschód i będącymi częściami międzynarodowych szlaków komunikacyjnych.

2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości

Nowy Kisielin ze względu na zabudowę był typową miejscowością typu „przedwka”. W ostatnim dwudziestoleciu nastąpił jednak dość znaczny rozwój miejscowości, powstały nowe osiedla domków jednorodzinnych i Nowy Kisielin zaczął zmieniać charakter na miejscowość typu wielorodzinnowego. Należy stwierdzić jednak, że w dalszym ciągu głównym szlakiem komunikacyjnym jest droga wojewódzka - ulica Odzawska - łącząca Nowy Kisielin ze Starym Kisielinem i Zieloną Górą od zachodu oraz Droszkowem, Zaborem i Niedoradzem od wschodu.

Przy głównej drodze znajdują się trzy wyróżniające się obiekty architektoniczne. Pierwszym jest barokowy pałac von Stensichów znajdujący się w pobliżu centrum miejscowości. W dniu dzisiejszym budynek należy do Uniwersytetu Zielonogórskiego i wymaga gruntownej renowacji. Drugim obiektem, który należy wymienić jest budynek kościoła p.w. Niepokalanego Serca NMP znajdujący się kilkadziesiąt metrów na wschód od budynku pałacowego. Natomiast trzecim obiektem jest zabudowa dzwonnica umiejscowiona naprzeciw pałacu von Stensichów.

W centrum miejscowości znajdują się również: świetlica wiejska oraz filia przedszkola gminnego. W ostatnim czasie wykonano remont przedszkola oraz elewacja i dach świetlicy, natomiast koniczna jest przebudowa i remontu wnętrza budynku świetlicy.

Przebiegając przez Nowy Kisielin można zauważyć, że budynek przedwojenne usytuowane są wzdłuż głównej drogi a zabudowa ma charakter kalenicowo-szczytowy, czyli mieszany. Położona jest wzdłuż strumienia przepływającego przez miejscowość.

Zabudowa zagrodowa jest raczej umiejscowiona we wschodniej części miejscowości, co związane jest z większym obszarem pól uprawnych na tym terenie miejscowości. Domy

i budynki gospodarcze mają dachy dwuspadowe pokryte głównie dachówką ceramiczną. Większość jest murowanych z cegły.

Obecnie wieś jest rozbudowywana o ciągi ulic prostopadłych i równoległych do drogi głównej. W tej chwili dale się zauważyć bardziej osiedlowy charakter rozwoju miejscowości o zabudowie (architekturze) głównie jednorodzinnej. Charakterystyczna jest konstrukcja dachów utrzymująca tradycję dachów wielospadowych we wszelkich formach zabudowy.

2.4. Historia miejscowości

Nowy Kisielin pojawił się po raz pierwszy w dokumencie z 9 sierpnia 1352 r. (pierwszy opis lokalnych parafii), który nadaje miano miejscowego proboszcza Petrusowi Ottonisowi. Jednakże Wolff i jego lokalna historia, podaje jakoby już w 1290 właścicielem wsi był Stephan von Duhren. Jest to informacja niepewna, gdyż autor nie wymienia jej źródła. Niezależnie jednak od okoliczności, paradoksalnie istnienie Nowego Kisielina jest poświadczane wcześniej niż Starego.

Następną pisaną wzmianką o wsi jest „Obwieszczenie Awinionkie” z 1376 roku, które wymienia 17 kościołów należących do parafii zielonogórskiej. Rzeczony kościół powstał prawdopodobnie pod koniec XIII w. Jego patronem był święty Jerzy, a powstał on równocześnie ze wsią zasiedloną przez kolonistów niemieckich (stąd nazwa zawierająca przymiotnik niemiecki w odróżnieniu od sąsiedniego polskiego). Samo słowo Kisielin pochodzi od staropolskiego słowa „Kysielina” lub „Kysina”, które ma oznaczać szales pasterski.

Wies pozostaje w całości w posiadaniu von Duhrenów do połowy XV w. Następnie jako właściciele jej części wymienia się Heinze Schoffa z Przytoku (1471), braci von Tschammer (1565), rodziny von Stensich (1591). Być może trzecia część należała również w latach 1510 - 1587 do Rothenburgów. Po wymarcu rodziny Dyhern, ich posiadłość przechodziła w różne ręce aż do 1773, gdy Stensichowie stali się jedynymi właścicielami wsi. Jednakże już w 1791 odsprowadzają go Bojanowskim za 28 000 talarów. Ci z kolei sprzedali go w 1859.

Pozostałością po właścicielach jest dwór Stensichów z XVII w. z wилłą z 1910 r. będącą nowszą siedzibą dziedziców. Dwór z XVII w. została wybudowany obok starego renesansowego, którego ruiny można było oglądać jeszcze w połowie XIX w. Pierwsza wzmianka o nowszej budowli pochodzi z opowieści z 1729 o pojedynku na szpady, który tam się rozegrał. Bohaterami tego wydarzenia odbywającego się podczas dużej uroczystości byli Johann von Stensich z Przytoku i Siegmund von Stosch ze Starego Kisielina: chodziło o „wyjaśnienie” sporów granicznych.

Mieszkańcy Nowego Kisielina szybko przyjęli naukę protestancką. W 1564 roku miejscowi luteranie przy pomocy funduszów dziedzica Hieronima von Burkesdorfa wybudowali przy kościele drewnianą wieżę, na której zawieszono 2 dzwony. Następnie dołączyli do niej dom parafialny i szkoła. Nabozęstwa w rybie protestanckim były odprawiane w miejscowym kościele aż do 4 III 1654 r., kiedy świętyńie ponownie przejęli katolicy. Ostatnim luterskim diakonem (od 1652) był Johann Nippe, znany zielonogórski dysydent, który musiał pod koniec życia opuścić miasto. Zmarł on na krótko przed przynusowym zwrotem kościoła. Z powodu niewielkiej liczby katolików, świętynia została kościołem filialnym parafii zielonogórskiej, a msze odprawiano raz na trzy tygodnie. Wspólnota ta nie była w stanie utrzymać budynku i w 1815 r. był już zawalony. W 1818 r. właściciel wsi, Bojanowsky, odkupił materiał z ruiny, a na jej miejscu powstała dzwonnica.

W czasie wojny trzydziestoletniej przebywał (1631) we wsi korpus szwedzki, który sprowadził zarazę, spalił miejscowość i wymordował część ludności. Podobna sytuacja miała miejsce podczas wojny siedmioletniej: w Nowym Kisielinie przebywał oddział żołnierzy z rosyjskiego korpusu generała Czernyszewa, który zrekwirował żywność i dokonał mordu na kilku mieszkańcach wsi.

W latach 1776 – 1778 wybudowano z inicjatywy von Stensichow nowy zbor ewangelicki w Przytoku. Wieś stała się od tego czasu siedzibą parafii ewangelickiej w skład, której wchodziły osady: Nowy i Stary Kisielin, Jany oraz, nieco później, Ługowo. Rozwoj i modernizacji z początków XIX w. (w tym założenie cmentarza i osady Ługowo) wieś zawdzięcza głównie rodzinie Bojanowskich. Z Bojanowskich wywodził się późniejszy starosta powiatowy Wilhelm Ernst, który odziedziczył po ojcu w 1813 roku majątek w Nowym Kisielinie. Był człowiekiem gruntownie wykształconym po odbyciu i kampanii w 1813 roku zajął się gospodarowaniem na omawianych dobrach. W 1843 został on nominowany na starostę starosty. Funkcję tę pełnił do 1856 roku. W 1859 roku Bojanowscy sprzedali majątek Friedrichowi Hermanowi von Gotze. Ten z kolei, w 1888 roku wybudował cały kompleks nowych budynków gospodarczych, które stanęły wokół podwórza majątkowego. W latach 1856 – 1873 wybudowano drogę lokalną Zielona Góra – Miłsko, która przebiegała przez Nowy Kisielin. W 1840 roku wieś posiadała urząd pocztowy, który codziennie obsługiwał dyliżans na trasie Nowy Kisielin – Zabór. W osadzie zorganizowano w 1903 roku kasę bankową. W 1910 roku wybudowano nową rezydencję majątkową tzw. "wille", a w 1914 roku oddano do użytku nowy budynek szkoły. W 1900 osada Nowy Kisielin liczyła 490 mieszkańców, z czego 47 żyło w obszarze dworskim.

Po I wojnie światowej najważniejszym przedsięwzięciem była elektryfikacja przeprowadzona w 1923 r. W 1930 r. rozparcelowano dawny majątek. Ówczesni właściciele, Rodzina von Pfeil, pozostawia sobie po parcelacji pałac i wille. Ostatnim właścicielem dworu była Katharina von Pfeil.

Nowy Kisielin został zajęty przez wojska rosyjskie 14 lutego 1945 roku, a następnie przekazany pod polską administrację. Zarządzenie wojewody poznańskiego z 30 lipca 1945 roku w sprawie zmiany nazwy niemieckich nazw miejscowości nadat wsi nazwę Nowy Kisielin. Wieś została włączona do gminy Racula. Nowy Kisielin został szybko zasiedlony z powodu bliskości miasta i przeprawy przez Odrę. Po zmianach administracyjnych w 1954 roku, gdy zaczęło tworzyć Gromadzką Radę Narodową, Nowy Kisielin wszedł w skład GRN w Starym Kisielinie. Podczas kolejnej reformy, przywrócono gminę Racula. Została ona jednak wkrótce zlikwidowana przez włączenie do gminy Zielona Góra. Liczba mieszkańców Nowego Kisielina wzrosła z 633 w 1976 roku do 927 w 1993. W Nowym Kisielinie nie było w okresie powojennym kościoła z prawdziwego zdarzenia. Na ten cel zaadaptowano budynek, który spełniał rolę świątyni p. w. Niepokalanego Serca NMP. W ostatnim okresie budynek kościoła został przebudowany i spełnia funkcję kościoła filialnego parafii w Starym Kisielinie

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

3.1. Zasoby przyrodnicze

Miejscowość Nowy Kisielin położona jest na wschodniej części Wału Zielonogórskiego i z tego powodu charakteryzuje się dużym nasłonecznieniem oraz dobrym przewietrzaniem, a także nie występują tu warunki do tworzenia się zasobu chłodnego powietrza. Miejscowość położona jest na stoku nachylonym w kierunku południowo-wschodnim, różnica wysokości pomiędzy wschodnią a zachodnią częścią Kisielina dochodzi do 40m. Różnorodna rzeźba, stoki, pagórki i wzniesienia podnoszą naturalne walory wsi. Najwyższy punkt znajduje się na wysokości 144,7 m. n. p. m. Duże zalesienie wokół wsi z licznymi stanowiskami różnorodnych roślin i ściekami prowadzącymi przez piękne tereny dodatkowo wzbogacają walory przyrodnicze wokół wsi. Przez obszar wsi prowadzi także czerwony szlak turystyczny.

Wzgórze wokół miejscowości porośnięte są głównie drzewostanem sosnowym, spotkać można również duże skupiska robinii akacjowej, dodatkowo brzozy olchy, dębów oraz świerków.

Na południe od centrum miejscowości w okolicy ul. Syrkiewicza zachowały się pozostałości obszaru parkowego otaczającego budynki pałacowe. Na obszarze tym spotkać można wiekowe dęby, buki, kasztanowce, świerki i inne rośliny charakterystyczne dla terenów parkowych.

Położenie miejscowości i ukształtowanie terenu sprzyjało w przeszłości uprawie winorośli, którą spotkać można jeszcze przy niektórych budynkach z początku XX w.

3.2 Infrastruktura społeczna

W centrum miejscowości znajduje się świetlica wiejska służąca mieszkańcom jako miejsce zebrania wiejskich, oraz jako sala w której odbywają się zabawy i wesela. W chwili obecnej przeprowadzony został remont większości połaci dachu oraz elewacji jak również wymienione zostały okna. Budynek świetlicy wymaga jednak remontu wnętrza, a szczególnie: wykonania ogrzewania, powiększenia głównej sali o pomieszczenie po byłym sklepie, remont instalacji elektrycznej, remont podłogi i ścian. Do głównego budynku świetlicy wiejskiej przylegają pomieszczenia wykorzystywane jako lokale socjalne, lecz ich powierzchnia i infrastruktura nie zapewniają godnych warunków mieszkańcom. Mieszkańcy powinni zostać przeniesieni do lokali o wyższym standardzie, a pozostałe pomieszczenie powinny zostać zagospodarowane do rozszerzenia funkcji świetlicy. W przyszłości po przeniesieniu mieszkańców z tych pomieszczeń do innych lokali możliwe będzie uruchomienie w tym miejscu punktu bibliotecznego, ewentualne powiększenie pomieszczeń kuchni znajdującej się w świetlicy, jak również uruchomienie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci z Nowego Kisielina.

Obok świetlicy wiejskiej usytuowane jest przedszkole będące filią Gminnego Przedszkola Publicznego z/s w Przyłepie. Przedszkole cieszy się z roku na rok większym zainteresowaniem zapewniając opiekę dla dzieci nie tylko z terenu Nowego Kisielina. Zarówno budynek jak i teren przedszkola był w ostatnim czasie remontowany.

Na terenie miejscowości nie ma szkoły podstawowej ani gimnazjum. Obwodową szkołą podstawową dla dzieci z Nowego Kisielina jest Publiczna Szkoła Podstawowa w Starym Kisielinie, a gimnazjum obwodowym jest Publiczne Gimnazjum w Drzonkowie. Dzieci z Nowego Kisielina dowożone są do szkoły podstawowej i do gimnazjum Gminnymi autobusami szkolnymi tzw. gimbusami.

W 2009 r. przy ul. Syrkiewicza został urządzony przez Gminę Zielona Góra nowy plac zabaw dla dzieci. Teren placu wymaga jednak jeszcze wykonania ogrodzenia w celu zapewnienia bezpieczeństwa bawiących się na nim dzieci. Specyfika Nowego Kisielina wymaga jednak, aby istniały jeszcze place zabaw na osiedlu domków jednorodzinnych przy ulicy Sosnowej oraz przy ulicy Spokojnej. W wymienionych miejscach istnieją tereny wykorzystywane jako place zabaw, należy jednak wymienić znajdujące się na nich infrastrukturę techniczną oraz zabawki i zagospodarować w odpowiedni sposób teren w celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci, głównie przez wykonanie ogrodzenia.

Na terenie Nowego Kisielina nie ma czynnego boiska sportowo-rekreacyjnego. Istniejąca kiedyś przy ul. Leśnej płyta boiska została zdegradowana na początku lat dziewięćdziesiątych i od tego czasu nie jest użytkowana. Biorąc pod uwagę rozwój miejscowości i ilość dzieci i młodzieży, która chce z takiego obiektu korzystać konieczne jest

przeprowadzenie remontu terenu boiska. Pierwsze działania w tym kierunku zostały wykonane w latach ubiegłych. Polegały one na odnowieniu granic terenu oraz usunięciu drzew i krzewów po uzyskaniu pozwolenia z Urzędu Marszałkowskiego. W następnej kolejności należy przeprowadzić budowę płyty boiska oraz infrastruktury technicznej niezbędnej do działania tego obiektu.

3.3 Gospodarka i rolnictwo

Według ewidencji działalności Gospodarcei Urzędu Gminy Zielona Góra na terenie wsi Nowy Kisielin zarejestrowanych jest 194 podmiotów gospodarce różnego rodzaju w tym małych i mikroprzedsiębiorstw, trzy sklepy, i wiele innych obiektów przemysłowo-usługowych i rzemieślniczych.

Ze względu na sposób użytkowania gruntów można w Nowym Kisielinie wymienić użytki rolne, grunty leśne, grunty zabudowane zurbanizowane oraz grunty pozostałe.

Powierzchnia u rolnych wynosi 709,56 ha. Na użytki rolne składają się:

1. Grunty orne – 288,80 ha
2. Sady – 4,65 ha
3. Łąki trwałe – 102,94 ha
4. Pastwiska trwałe – 40,41 ha
5. Użytki rolne zabudowane 9,3 ha
6. Grunty pod stawami – 0 ha
7. Rowy – 6,6 ha

Klasy bonitacyjne gruntów ornych

1. I – 0,00 ha
2. II – 0,00 ha
3. IIIa – 12,94 ha
4. IIIb – 22,25 ha
5. IVa – 37,61 ha
6. IVb – 33,67 ha
7. V – 83,68 ha
8. VI – 98,62 ha

Powierzchnia gruntów leśnych przedstawia się następująco:

1. Lasy – 733,81 ha
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione – 6,60 ha

Na powierzchnię gruntów zabudowanych zurbanizowanych składają się:

1. Tereny mieszkaniowe – 11,93 ha
2. Tereny przemysłowe – 0,01 ha
3. Inne tereny zabudowane – 6,00 ha
4. Zurbanizowane tereny niezabudowane – 9,30 ha
5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – 2,90 ha
6. Użytki kopalne – 0,49 ha
7. Tereny komunikacyjne (drogi, kolejowe i inne tereny komunikacyjne) – 50,00 ha

Powierzchnia pozostałych gruntów wygląda następująco:

1. Użytki ekologiczne – 0,00 ha
2. Nieużytki – 3,22 ha
3. Tereny różne – 0,13 ha
4. Grunty pod wodami – 0,00 ha

Na terenie wsi mieszkają również osoby prowadzące działalność w ramach tzw. działów specjalnych rolnictwa i zajmują się hodowlą: -gołębi, płaćwa ozdobnego, zwierząt akwarijskich.

Dużą szansą na szybki rozwój Nowego Kisielina są plany utworzenia na terenach po byłym PGR Lubuskiego Parku Przemysłowego, w którym znajdują się: Park Naukowo-Technologiczny utworzony przez Uniwersytet Zielonogórski, Specjalna Strefa Ekonomiczna, oraz Strefa Aktywności Gospodarcei Lubuskiego Trójmiasta, czyli tereny inwestycyjne na których będzie można prowadzić działalność produkcyjno-usługową. Do wykonania tych inwestycji niezbędne będzie wybudowanie obwodnicy Starogo i Nowego Kisielina oraz infrastruktury drogowej w obrębie projektowanego Parku Przemysłowego.

3.4 Dziedzictwo kulturowe

Pałac

Pałac Został zbudowany prawdopodobnie pod koniec XVIII wieku przez właściciela wsi Wenzela Rudolpha von Stenscha. Obiekt powstał w centrum osady przy drodze Zielona Góra – Miłsko. Budynek piętrowy, założony został na rzucie prostokąta 16 × 30 m, przylega do niego od zachodu późniejsza dobudówka. Pałac jest funkcjonalny wewnątrz. Elewacje zewnętrzne zostały zubożone przez remont w latach 50. Na parterze zachowały się sklepienia kolebkowe. Całość nakryta jest trójspadowym dachem, na kalenicy, którego ustawiono ozdobną zegarową wieżyczkę. Obiekt leżący przez wiele lat w gestii PGR-u, obecnie wymaga gruntownego remontu. Oroczenie pałacu stanowi podwórze rozciągające się przy południową fasadą oraz liczne budynki gospodarce ze szczątkami założenia parkowego.

Rys 4. Barokowy pałac von Stenscha w Nowym Kisielinie

Budynki folwarczne

Budynki folwarczne okalają rozległe podwórze majątkowe. Zostały zbudowane w 1888 roku na miejscu starych, które spłonęły wcześniej. Są wykonane z kamienia polnego z domieszką cegły i założone na planie wydłużonego prostokąta. Zespół budynków folwarcznych sanowi spichlerz, stodoła, stajnia i budynek inwentarsko-mieszkalny. Budynki nakryte są wysokimi dwuspadowymi dachami. W chwili obecnej budynki są bardzo zdezastrowane, po opadach

śniegu ostatniej zimy zawaliła się część dachu budynku przylegającego do ul. Odrzańskiej. Wszystkie budynki wymagają odrestaurowania.

Rys.5. Budynki folwarczne w Nowym Kisielinie

Park
Park Dawniej otaczał pałac od południa zajmując w formie trawników część podwórza majątkowego. Park zajmował też część pobliskiego lasu. Całość składała się z dwóch kwater otoczonych na kształt osiemki alejkami oraz 2 stawów. Został zniszczony częściowo już na początku XX wieku, kiedy to na części jego obszaru zbudowano nowy budynek rezydencyjny tzw. "willę". Obecnie park poddawany jest działaniom restauratorskim razem ze znajdującą się w nim willą. Powstanie w niej centrum logistyczne Lubuskiego Parku Przenysłowego.

Dzwonnica
Dzwonnica Kamienna, dwukondygnacyjna, założona na planie kwadratu, nakryta jest dachem namiotowym. Została zbudowana w 1840 roku na miejscu nieistniejącego już wówczas kościoła katolickiego zniszczonego jeszcze w XVIII wieku. Fundatorem dzwonnicy był Wilhelm Ernst von Boyanowski, ówczesny właściciel majątku.

Rys.6. Zabłytkowa dzwonnica w Nowym Kisielinie

Cmentarz
Nowy Kisielin posiada 3 cmentarze. Pierwszy "wiejski" znajduje się na południe od osady, został założony w 1857 roku. Drugi "rodowy" znajduje się na zachód od wiejskiego i założył go rodzina Boyanowskich. Na małym cmentarzysku są pogrzebani Boyanowscy władający tymi ziemiami w XIX wieku. Jest tu pochowany m.in. Generał porucznik Friedrich von Boyanowsky. Trzeci "rodowy" cmentarz został założony na północ od wiejskiego w pierwszych latach XX wieku, przez rodzinę von Pleil. Był kiedyś pięknie utrzymany i ogrodzony żeliwnym płotem. Dziś cmentarze są zdevastowane i trudne do dokładnego zlokalizowania.

Rys.7. Cmentarz w Nowym Kisielinie

3.5. Kapitał ludzki

Nowy Kisielin jest rozwijającą się miejscowością Gminy Zielona Góra. Spowodowane jest to m.in. bliskim położeniem w stosunku do aglomeracji zielonogórskiej oraz dobrym połączeniem komunikacyjnym z Zieloną Górą. Na dodanie saldo migracji wpływa również malowniczy krajobraz miejscowości.

Tab. 2. STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW WSI NOWY KISIELIN

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Razem
do 18 roku	128	138	266
19-60	372	383	755
powyżej 60 roku	92	68	160
Ogółem	592	589	1181

Dane ewidencji ludności Urzędu Gminy Zielona Góra stan na 31 marca 2010 r.

Analizując strukturę wiekową mieszkańców przedstawioną w tabeli 2 stwierdzić można, że miejscowość zamieszkuje duży procent ludzi młodych. Coraz częściej są to ludzie wykształceni, którzy są aktywni w społeczności wśród której mieszkają. Miejscowość zamieszkuje ludność aktywna społecznie. Na temie Nowego Kisielina działają 2 stowarzyszenia.

- o Stowarzyszenie Przyjaciół Kisielina założone w 2007 r.
- o Celem stowarzyszenia jest m. innymi walka z bezrobociem, ochrona przyrody i środowiska, aktywizacja środowiska wiejskiego, szerzenie sportu i kultury fizycznej, organizowanie wolontariatu, rehabilitacja osób niepełnosprawnych.
- o Stowarzyszenie Na Rzecz Nowego Kisielina założone w 2008 r.

3.6 Infrastruktura techniczna

Miejscowość Nowy Kisielin posiada uporządkowaną gospodarkę wodno - ściekową. Cały teren jest zwodociagowany, a w roku 2009 zakończono budowę sieci kanalizacyjnej, do której obecnie trwa przyłączanie kolejnych posesji. Na terenie miejscowości istnieją jednak jeszcze bezodpływowe zbiorniki, które są opróżniane przy użyciu taboru asenizacyjnego, a ścieki wywożone do punktu zlewnego na terenie Oczyszczalni Ścieków Łącza w Leżycy.

Gmina Zielona Góra nie posiada własnego uporządkowanego wysypiska odpadów komunalnych. Działalnością usługową w zakresie wywozu odpadów z terenu miejscowości Nowy Kisielin zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zielonej Górze.

Do Nowego Kisielina doprowadzono gazociąg, którego właścicielem i zarządcą istniejącej sieci jest Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. we Wrocławiu Zakład Gazowniczy Zgorzelec.

Mieszkańcy całej Gminy Zielona Góra zaopatrywani są w energię elektryczną z terenowej sieci elektroenergetycznej 15 kV poprzez stacje transformatorowe 15/04 kV i sieć rozdzielczą 0,5 kV. Terenowa sieć 15 kV zasilana jest z GPZ - 110/15 usytuowanych w miejscowościach: Przylep, Zawada oraz w Zielonej Górze przy ul. Energetyków i Bramborskiej. Dostawcą energii elektrycznej jest ENEA S.A.

4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Głównym narzędziem do oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania organizacji oraz analizy jej wnętrza. Oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające na rozwój miejscowości dzielimy na:

- wewnętrzne pozytywne – mocne strony,
- wewnętrzne negatywne – słabe strony,
- zewnętrzne pozytywne – szanse,
- zewnętrzne negatywne – zagrożenia.

Takie ujęcie pozwala na precyzyjne określenie siły i słabości miejscowości Nowy Kisielin. Mocne strony to baza umożliwiająca budowanie planu rozwoju miejscowości, słabe strony, problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia, to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse, to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Pobżanie w bliskiej odległości od Zielonej Góry • Planowane utworzenie Lubuskiego Parku Przemysłowego • Rozwinięta infrastruktura sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej • Sieć telefoniczna • Pobżenie w otoczeniu dużych kompleksów leśnych • Dziedzictwo kulturowe • Wzrastająca aktywność społeczności lokalnej • Czyste środowisko • Placówki handlowe • Segregacja odpadów • Walory przyrodnicze i rekreacyjne • Przyrost ludności (nowe osiedla)	• Brak centrum życia wsi – świetlicy wiejskiej spełniającej współczesne wymogi i standardy bezpieczeństwa • Stan techniczny lokalnej infrastruktury drogowej • Niedostateczne oświetlenie dróg • Niedostateczna ilość dobrze wyposażonych placów zabaw dla dzieci • Brak boiska sportowo-rekreacyjnego • Duże natężenie ruchu kołowego • Słaby dostęp do kultury • Brak stałej współpracy istniejących środowisk i organizacji • Brak malej gastronomii • Mała różnorodność ofert spędzania wolnego czasu • Zły stan zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Remont świetlicy wiejskiej • Budowa boiska sportowego • Utworzenie Lubuskiego Parku Przemysłowego • Rozwój przedsiębiorczości • Budowa i przebudowa dróg lokalnych • Stworzenie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych • Budowa punktów świetlnych przy drogach lokalnych • Poprawa dostępu do kultury • Poprawa transportu zbiorowego • Spadek bezrobocia • Aktywność samorządu • Wykorzystanie środków pozabudżetowych	• Wzrastający ruch pojazdów samochodowych • Dewastacja terenów rekreacyjnych • Zanieczyszczenie środowiska • Kłęski żywiołowe (powódź, pożary, susza) • Ograniczone środki na rozwój wsi • Emigracja wykształconej młodzieży • Wzrost przestępczości (wandalizm, rozboje) • Wzrost bezrobocia • Możliwość włączenia do Zielonej Góry i utrata tożsamości • Zagrożenia cywilizacyjne (tv, internet, gry, uzależnienia) • Autonomizacja życia mieszkańców • Patologizacja życia społecznego

Analiza SWOT wykazała, że miejscowość objętą niniejszym Planem zamieszkuje ludność o wzrastającej aktywności społecznej, której liczba wzrasta rok rocznie. Realizacja przedsięwzięć opisanych szczegółowo w kolejnym rozdziale, przy wykorzystaniu mocnych stron miejscowości (m.in. potencjału społecznego i infrastruktury technicznej), pozwoli zniwelować słabe strony Nowego Kisielina. Realizacja zadań wskazanych w rozdziale 5,

pozwoli wykorzystać szanse rozwojowe miejscowości i stworzy możliwość uniknięcia zagrożeń.

5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W LATACH 2010-2017

5.1 Działania inwestycyjne

Tab. 3 Działania inwestycyjne w ramach odnowy wsi Nowy Kisielin

Nazwa	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota i źródła finansowania
Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej - zadanie priorytetowe	Stworzenie ośrodka kulturalnego miejscowości Stworzenie miejsca spotkań mieszkańców Organizacja imprez okolicznościowych Pobudzenie aktywności społecznej Rozszerzenie zakresu działalności świetlicy – punkt biblioteczny, świetlica socjoterapeutyczna	Dom kultury Miejsce spotkań mieszkańców Świetlica wiejska	2011-2012	397 500 zł Środki własne Gminy Dofinansowanie PROW Dofinansowanie Program Leader
Budowa boiska sportowo-rekreacyjnego - zadanie priorytetowe	Propagowanie aktywności fizycznej Propozycja spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży Integracja mieszkańców podczas wspólnych zabaw i rozrywk	Boisko sportowe	2011-2012	483 000 zł Środki własne Gminy Dofinansowanie PROW Dofinansowanie Program Leader
Budowy, przebudowy i remont placów zabaw dla dzieci	Stworzenie miejsc integracji i rekreacji dla mieszkańców	Tereny rekreacyjno-sportowe	2011-2012	120 000 Środki własne Gminy Dofinansowanie PROW Dofinansowanie Program Leader
Utworzenie i budowa dróg osiedlowych	Poprawa infrastruktury technicznej miejscowości i warunków życia mieszkańców	Drogi	2011-2017	Środki własne Gminy Środki zewnętrzne

Budowa sceny i utwardzenie terenu koło sceny na placu przy ul. Syrkiewiczza	Stworzenie miejsc integracji i rekreacji dla mieszkańców Organizacja imprez okolicznościowych Pobudzenie aktywności społecznej	Tereny rekreacyjno-rozrywkowe	2012-2014	Środki własne Gminy
Urządzenie miejsca piknikowego przy budowanym boisku sportowym	Propagowanie różnych form wypoczynku Wzmocnienie atrakcyjności miejscowości	Tereny rekreacyjno-rozrywkowe	2011-2012	Środki własne Gminy
Remont byłego budynku remizy strażackiej	Poprawa estetyki miejscowości i zabezpieczenie budynków zabytkowych	Obiekt historyczny	2011-2013	Środki własne Gminy
Budowa chodnika przy ul. Odrzańskiej i parkingu w okolicy kościoła	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Miejsce użyteczności publicznej	2011-2014	Środki własne Gminy Współfinansowanie Rejon Dróg Wojewódzkich
Renowacja budynku pałacu von Stentscha oraz budynków folwarcznych	Poprawa estetyki miejscowości i zabezpieczenie budynków zabytkowych	Obiekty zabytkowe	2012-2017	Środki zewnętrzne

5.2 Inicjatywy oddolne

Tab. 4. Działania nieinwestycyjne w zakresie odnowy wsi Nowy Kisielin

Nazwa	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota i źródła finansowania
Konkurs „Piękny Ogród”	Poprawa estetyki wsi Zaangażowanie mieszkańców w estetykę posesji	Dbanie o estetykę	Cyklicznie V-VIII	Fundusz racji sołeckiej

Cykliczne imprezy w świetlicy, koncerty, spotkania muzyczne, kółka zainteresowań artystycznych i sportowych Festyny	Alternatywne formy zagospodarowania wolnego czasu Ożywienie życia społecznego wsi Atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego	Kultura, rozrywka, sport	Cały rok	Fundusz rady sołectwej Środki zewnętrzne Dotacje z budżetu gminy
	Integracja mieszkańców wsi Promocje aktywności rekreacyjno- sportowej Prezentacja lokalnego dorobku w dziedzinie sportu i kultury	Budowanie więzi lokalnej	VII-IX cyklicznie	Fundusz rady sołectwej Środki zewnętrzne Dotacje z budżetu gminy
Wycieczki mieszkańców	Poznanie regionów kraju i Europy	j. w.	IV – X cyklicznie	Fundusz rady sołectwej Środki zewnętrzne Dotacje z budżetu gminy Wpłaty uczestników
Imprezy sportowo – rekreacyjne Festyn dziecięcy	Aktywizacja sportowa mieszkańców Wspólne spędzanie czasu przez rodzinę Promocja aktywnego spędzania czasu	j. w.	Cały rok	Fundusz rady sołectwej Dotacje z budżetu gminy
Spotkania seniorów Zabawy taneczne dla dorosłych	Integracja społeczności Stworzenie poczucia wspólnoty Dbanie ludzi starszych	j. w.	Cały rok	Fundusz rady sołectwej Dotacje z budżetu gminy

5.3. Szczegółowy opis zadań priorytetowych

Spośród ogromu potrzeb lokalnej społeczności uznano, że zadanie dotyczące remontu i modernizacji świetlicy wiejskiej oraz budowy boiska sportowego powinno być działaniem priorytetowym z uwagi na główny problem społeczny mieszkańców Nowego Kisielina- braku miejsca spotkań i możliwości aktywizacji lokalnej społeczności.

Remont i przebudowa świetlicy wiejskiej będzie na wykonaniu następujących zadań:

- roboty budowlane połączenie pomieszczeń i ich remont
- budowa miejsc parkingowych przed świetlicą
- instalacje elektryczne
- instalacje c.o.
- przyłącze gazowe

- roboty budowlane- remont kuchni i zaplecza
- zakup wyposażenia sali
- zakup wyposażenia kuchni

Szacunkowy koszt remontu świetlicy wiejskiej zamieszczono w tabeli nr 5. Koszty szczegółowe znane będą po wykonaniu projektu i kosztorysu.

Tab. 5. Szacunkowy kosztorys zadania priorytetowego – remont świetlicy wiejskiej

Nazwa	Koszt
Roboty budowlane	202.000
Zagospodarowanie terenu przed świetlicą	10.000
Instalacje	60.000
Instalacje elektryczne	30.000
Wyposażenie Sali	55.500
Wyposażenie kuchni	40.000
RAZEM:	397.500

Wyremontowana świetlica wiejska będzie miała charakter domu kultury, w którym odbywać się będą różnego typu zebrania i imprezy masowe, a także szkolenia i inne spotkania zorganizowanych grup mieszkańców Nowego Kisielina.

Realizacja inwestycji odgrywać będzie dużą rolę dla społeczności lokalnej - zwiększy możliwości jej integracji, zapewni warunki dla realizacji przedsięwzięć edukacyjnych i kulturalnych. Działalność świetlicy będzie miała na celu upowszechnianie kultury oraz zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży i dorosłych mieszkańców Nowego Kisielina. Świetlica Wiejska pełnić będzie funkcję centrum kulturalnego miejscowości.

Łącznie koszt zadania priorytetowego szacowany jest na około 397.500 zł. Jego realizacja jest planowana na lata 2011-2012. Należy jednak zaznaczyć, że szczegółowe określenie kosztów będzie możliwe dopiero po opracowaniu dokumentacji kosztorysowej dla przedmiotowej inwestycji (uwzględniającej aktualne ceny usług i materiałów).

Kolejnym zadaniem mającym dla Nowego Kisielina charakter priorytetowy jest budowa boiska sportowego. Obecnie w miejscowości dzieci młodzież nie mają miejsca, gdzie mogą uprawiać sport i spędzać wolny czas. W miejscach w których starają się znaleźć dla siebie taką możliwość może dochodzić do nieporozumień z mieszkanymi w pobliżu osobami. Teren byłego boiska sportowego przeznaczony na działalność rekreacyjno sportową będzie się do tego nadawał idealnie ponieważ nie graniczy bezpośrednio z zabudową mieszkaniową, co powinno wyeliminować wszelkie konflikty.

Budowa boiska sportowego polegać będzie na wykonaniu następujących zadań:

- roboty budowlane związane z budową płyty boiska piłkarskiego
- budowa nawodnienia płyty boiska
- budowa boiska do siatkówki/koszykówki obok boiska piłkarskiego
- budowa szatni z toaletami i natryskami
- wykonanie przyłącza kanalizacyjnego
- wykonanie przyłącza wodociągowego
- wykonanie przyłącza elektrycznego

Szacunkowy koszt budowy boiska sportowego zamieszczono w tabeli nr 6. Koszty szczegółowe znane będą po wykonaniu projektu i kosztorysu.

Tab. 6. Szacunkowy kosztorys zadania priorytetowego – budowa boiska sportowego

Nazwa	Koszt
Budowa płyty boiska piłkarskiego wraz z niezbędną infrastrukturą	185.000
Budowa boiska do siatkówki/koszykówki	30.000
Budowa szatni	150.000
Zagospodarowanie terenu wokół boisk	35.000
Wykonanie niezbędnych przyłączy (prąd, woda, gaz...)	65.000
Wypożyczenie Szatni	18.000
RAZEM:	483.000

6. ZAKOŃCZENIE

Określenie wszystkich zadań wskazanych w niniejszym Planie jest odpowiedzią na rzeczywiste potrzeby mieszkańców. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju wsi i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Cele zakładane w niniejszym Planie przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury i przywrócenia jej dawnej świetności.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Nowy Kisielin na lata 2010-2017, służyć będzie integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Za realizację zadań określonych w Planie, odpowiedzialna będzie Rada Sołecka, samorząd terytorialny oraz organizacje pozarządowe wskazane w niniejszym opracowaniu.

7. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu korzystano z następujących źródeł: Witold Towpik "Gmina Zielona Góra. Zarys dziejów jej wsi" Zielona Góra 1994 r., http://pl.wikipedia.org/wiki/Nowy_Kisielin, Materiały z Wojewódzkiego Archiwum w Starym Kisielinie, Opracowania własne referatów Urzędu Gminy Zielona Góra. Zdjęcia wykonał Jacek Rusiński.